

troll i sockret tillblanda bensvärta, så att det göres osäljbart innan det undergått raffinering;

Och får jag vördsamt tillstyrka ett sådant tillägg till tulltaxan.

Om remiss till Bevillnings-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 29 Januari 1870.

Thure Ekenstam.

N:o 202.

Af Herr G. von Proschwitz: *Om ändring i nu gällande grunder för skyldigheten att delta i kyrko- och prestgårdsbyggnad.*

Såsom bekant är, utgå de lägenheter å landet åliggande besvär icke efter det taxeringsvärde, hvartill dessa lägenheter äro uppskattade, utan efter deras hemmantal. Då nu, såsom vi litet hvar känna, de särskilda hemmanen äro till sin beskaffenhet så ojemna och olika hvarandra, att det ena hemmanet ofta nog eger en ferdubbel förmåga mot det andra att fullgöra dessa besvär, är det tydligt, att detta utgörande af onera efter hemmantalet skall leda till flerfaldiga orättvisor; och icke är det väl heller gerna möjligt att ur principiell synpunkt med fog säga, att ett beskattningssätt, som så ojemnt drabbar de skattskyldige, förtjenar namn af att vara rättvist eller billigt. Man har ock länge och flerstädes klagat deröfver, ehuru ingenting åtgjorts för en förändring till ett bättre i detta afseende.

Ännu tydligare framträder denna orättvisa och obillighet, när man betänker att en del af de mest betungande bland dessa besvär, t. ex. skyldigheten att bygga kyrka och prestgård, utgår icke efter förmedladt hemmantal, utan efter oförmedladt. Det enda rättvisa beräkningssättet härvid vore väl dock, om annars hemmantalet fortfarande i dylikt afseende skulle läggas till grund, att ofvannämnda båda onera, liksom äfven de öfriga, beräknades och bestämdes efter det förmedlade mantalet, helst ju förmedling af ett hemman sökes just på grund af hemmanets oförmåga att bära de å detsamma förut

hvilande besvär. Såsom exempel på, hvilket orättvist betungande på grund af nu gällande bestämmelse i detta hänseende drabbar de olika hemmanen, kan jag anföra, att inom en socken i mitt komitentskap, der just nu en kyrkobyggnad pågår, finnas icke så få hemman, som äro uppskattade till endast 60—100 fyrk, men hvilka dock nu få lika drygt bidraga till denna kyrkobyggnad som andra inom samma socken belägna hemman, hvilka äro uppskattade ända till 260 fyrk.

En förändring i förevarande hänseende torde således få anses vara af både rättvisa och praktiskt behof påkallad. Ehuru väl det enda rättvisa beskattningssättet väl vore, att alla jordlägenheter till alla delar beskattades efter det dem åsatta fyrktal allénast, är måhända ej nu rätta ögonblicket inne för en så genomgripande förändring af närvarande förhållanden. Så mycket torde väl dock ej anses förmätet begära, att åtminstone den skyldighet att bygga kyrka och prestgård, som nu, på grund af Kongl. Brefvet den 4 Maj 1759, åligger jordlägenheter efter oförmedladt hemmantal, sålunda förändras, att den hädaneftre kommer att utgå efter det förmedlade mantalet.

På grund af hvad jag nu anført, vågar jag vördsamt föreslå, att Riksdagen ville för sin del besluta den ändring af Kongl. Brefvet den 4 Maj 1759 och hvad af Byggningsbalkens 26 Kap. dermed möjligen kan stå i samband,

att skyldigheten för hemman att deltaga i kyrko- och prestgårdsbyggnad bör räknas och bestämmas efter deras förmedlade mantal.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 29 Januari 1870.

G. von Proschwitz.